

Kontrollavdelningen
Jordbrukskemiska enheten

Pvm/Datum/Date
16.3.2011

Dnro/Dnr/ DNo
1309/0405/2011

HANDELSDOKUMENT ENLIGT BIPRODUKTFÖRORDNINGEN

I enlighet med biproduktförordningen 1069/2009/EG ska ett handelsdokument med uppgifter om sändningen alltid åtfölja animaliska biprodukter och därav framställda produkter under transport. Framställda produkter är till exempel bearbetat animaliskt protein såsom köttbenmjöl och blodmjöl. Handelsdokumentet uppgörs i minst tre exemplar; ett original och två kopior. Originalen åtföljer försändelsen till den slutliga bestämmelseplatsen och kopiorna blir kvar hos den avsändande anläggningen och transportföretaget. I kapitel III i bilaga VIII till den s.k. förordningen om genomförande av biproduktförordningen 142/2011/EG beskrivs kraven på ett handelsdokument. I kapitel III ingår också en förlaga till handelsdokument för transport inom Europeiska unionen av animaliska biprodukter och därav framställda produkter.

När bearbetat animaliskt protein förs in från ett annat EU-land till en lageranläggning i Finland, och lageranläggningen levererar mindre partier av det exempelvis till en foderblandningscentral för pälsdjursfoder, ska lageranläggningen upprätta nya handelsdokument för det bearbetade animaliska proteinet åt var och en foderblandningscentral. Lageranläggningen ska arkivera de ursprungliga handelsdokumenten i två år. Handelsdokument som gäller bearbetat animaliskt protein, såsom köttbenmjöl, blodmjöl eller fjädermjöl i kategori 3 ska dock i enlighet med jord- och skogsbruksministeriets förordning 977/2006 sparas i fem år. Lageranläggningen ska också arkivera en kopia av sina egenhändigt uppgjorda handelsdokument i två år. Lageranläggningen har därmed en dubbelroll i egenskap av såväl mottagande anläggning som avsändande anläggning. Ett undantag till det som sägs ovan är om material som kommer från den inre marknaden åtföljs av ett handelsdokument över en container som ska levereras till en foderblandningscentral och där den avsändande anläggningen har angett foderblandningscentralen som mottagare. Då transporteras materialet bara för en kort stund till lageranläggningen t.ex. för salmonellaprovtagning, och fortsätter därefter till foderblandningscentralen på bestämmelseorten åtföljt av det ursprungliga handelsdokumentet. Foderföretagaren ska alltid kunna spåra biprodukterna ett steg bakåt, och i det sammanhanget fungerar handelsdokumenten som ett bra hjälpmedel.

Exempel: En förmedlare för in fem miljoner kilogram hemoglobinmjöl från Storbritannien till Finland till en lageranläggning (mottagare) som är registrerad i enlighet med foderhygienförordning 183/2005/EG. Från lageranläggningen (avsändare) skickas mindre partier av hemoglobinmjölet ut till olika foderblandningscentraler och till fodercentraler på gård som är godkända enligt biproduktförordningen. För vart och ett parti ska det uppgöras nya handelsdokument som gäller endast det berörda mindre partiet om t.ex. 25 000 kg. Då ansvarar foderblandningscentralen eller fodercentralen på gård i fortsättningen bara för det parti om 25 000 kg som tagits emot och å andra sidan nämns den mottagande foderblandningscentralen eller fodercentralen på gård i punkten för mottagare i handelsdokumentet.

Handelsdokumenten uppgörs på mottagarlandets officiella språk, dvs. i Finland på finska eller svenska. Också engelska går an, om det passar mottagaren. Å andra sidan kan det uppgöras också på något annat av EU:s officiella språk, exempelvis polska eller spanska. Då ska dokumentet åtföljas av en officiell översättning till finska, svenska eller engelska.

Handelsdokumentets originalexemplar består av ett dubbelsidigt papper eller, om det behövs mer utrymme, av flera sidor som inte går att separera från varandra. Tilläggsarken betraktas också som en del av originaldokumentet. Den person som ansvarar för försändelsen måste då underteckna varje sida för sig. Om man använder sig av tilläggsark ska sidnumret – (sidnummer)((sammanlagt

antal sidor) - finnas nere på varje sida och dokumentets kodnummer som den ansvariga personen gett ska finnas överst på varje sida.

Den ansvariga personen för försändelsen ska fylla i och underteckna originalexemplaret av handelsdokumentet. Av handelsdokumentet ska följande framgå

- datum för avsändandet
- den avsändande anläggningens namn och adress samt, i synnerhet vid transport av biprodukter till utlandet, anläggningens godkännandenummer enligt biproduktförordningen
- chaufförens eller transportföretagets namn och adress
- mottagarens, exempelvis den mottagande anläggningens, namn och adress samt, i synnerhet vid transport av biprodukter till utlandet, godkännande- eller identifikationsnummer enligt biproduktförordningen, förordningen om livsmedelshygien eller foderhygienförordningen
- beskrivning av materialet och uppgifter om märkning: kategori och text, till exempel: kategori 3 ”Får inte användas som livsmedel” samt i fråga om kategori 3-material djurarten och därav framställda bearbetade produkter som är avsedda att användas som foderråvara, till exempel ”biprodukter från slaktade fjäderfä” eller ”biprodukter från styckning av nötkreatur”
- mängden material, vikt eller antal förpackningar
- redan utförd bearbetning av materialet och bearbetningsmetod, såsom syrabehandling av biprodukter avsedda som pälsdjursfoder
- underskrift av den person som ansvarar för försändelsen. Underskriften ska ha annan färg än tryckfärgen på blanketten

Det rekommenderas att dokumentet förses med ett partinummer som underlättar en eventuell återkallelse. Å andra sidan kan datum för avsändandet också fungera som partinummer, beroende på anläggningens verksamhet. Dokumentets referensnummer och det lokala referensnumret ges bara en gång åt samma försändelse.

Avsändaren av biprodukter måste försäkra sig om att mottagaren har rätt att ta emot de biprodukter som avsänds. Evisa för förteckning över anläggningar som är godkända i enlighet med biproduktförordningen. Förteckningen finns på Evisas webbplats i sakenheten för animaliska biprodukter, i punkten för anläggningar enligt biproduktförordningen

http://www.evira.fi/portal/se/evira/sakenheter/animaliska_biprodukter/.

Evisa för också en förteckning över foderföretagare som är registrerade i enlighet med foderhygienförordningen. Förteckningen finns på Evisas webbplats

http://www.evira.fi/files/attachments/fi/elaimet/rehut/rekisterit/rekey183_2011.pdf.

Mottagning och användning av bearbetade biprodukter förutsätter inte registrering eller godkännande enligt biproduktförordningen, utan det räcker med enbart registrering enligt foderhygienförordningen.

Transportföretag som transporterar biprodukter som blir foder ska vara registrerade hos Evisas foderkontroll. Blanketten för registrering finns på Evisas webbplats

http://www.evira.fi/files/attachments/se/djur/foder/blanketter/blankett_a.doc.

Vid import från tredjeländer ska man också beakta hälsointygen enligt genomförandeförordningen. Norge och Schweiz betraktas ändå som områden som hör till EU:s inre marknad.

Ytterligare upplysningar lämnas av

Taina Haarahiltunen, tfn 02 077 25 224 tai taina.haarahiltunen@evira.fi (handelsdokument)
 Marja Turunen, tfn 02 077 25 227 tai marja.turunen@evira.fi (tillsyn över lageranläggningar)
 Virva Valle, tfn 02 077 24 309 tai virva.valle@evira.fi (import på den inre marknaden)